

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ W 2023 ROKU

Wojna w Ukrainie, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 spowodowała, że nasza misja, którą jest stwarzanie warunków dla rozwoju dzieci w Polsce, niezależnie od miejsca zamieszkania i sytuacji rodzinnej, skryształizowała się w realizacji pomocy dla najmłodszych dzieci z Ukrainy i ich matek. Nasze główne działania w 2023 roku służyły temu celowi. Cele strategiczne Fundacji były realizowane ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i matek uchodźczych.

I. REALIZACJA PLANU STRATEGICZNEGO FUNDACJI

CEL 1. PROMUJEMY WARTOŚĆ I ZNACZENIE WCZESNEGO DZIECIŃSTWA, ZMIENIAMY/BUDUJEMY ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNĄ

1. Kontynuacja realizacji Programu „SPYNKA” – wsparcie dla ukraińskich dzieci i ich matek

Słowo „spynka” („спинка”) to po ukraińsku oparcie krzesła albo kręgosłup. Polakom kojarzy się ze spinką do włosów lub spinaczem – przedmiotem, który ma moc łączenia. Nazwa bezpośrednio nawiązuje do idei Programu SPYNKA: wspieramy łącząc, łączymy wspierając.

Po wybuchu wojny w Ukrainie, FRD stworzyła program SPYNKA, w ramach którego przy wsparciu międzynarodowych organizacji humanitarnych (Unicef, Plan International, International Rescue Committee, Foundation de France, World Childhood Foundation, Choose Love i in.) w 9 województwach powstało 76 grup opiekuńczo-edukacyjnych (tzw. Spynek), działających 5 dni w tyg. przez 8 godz. dziennie. Celem Programu jest zapewnienie opieki, edukacji oraz wsparcia psycholog. najmłodszym dzieciom i ich rodzicom – uchodźcom z Ukrainy.

Najważniejsze rezultaty programu SPYNKA:

- ponad 13 000 dzieci uzyskało wsparcie edukacyjno-rozwojowe zgodne ze standardami jakości opieki i edukacji najmłodszych dzieci
- 1000 matek otrzymało wsparcie specjalistów (psychologów, logopedów, pedagogów spec. i in.) w postaci indywidualnych konsultacji, warsztatów oraz pomocy w dotarciu do specjalistycznych ośrodków diagnostycznych (16 000 godz. wsparcia)

- 230 ukraińskich uchodźców (99% kobiet) uzyskało formalne kwalifikacje opiekunów dzieci, po 280-godz. szkoleniach przeprowadzonych przez FRD.
- Wsparcie edukatorek w pracy z dziećmi:
 - stworzyliśmy 11 miesięcznych propozycji planów pracy, zawierających konkretne propozycje zajęć
 - powstały 2 podręczniki (w dwóch wersjach językowych – PL i UA): „Odkrywca i uczestnik” oraz „Standardy opieki i edukacji w Spynkach”, a także manuale: manual organizacyjny, manual dotyczący bezpieczeństwa
 - wydrukowaliśmy dla każdej Spynki piktogramy do pracy z dziećmi

Realizacja programu SPYNKA zaplanowana była do października 2023 r. Dzięki oszczędnemu gospodarowaniu funduszami oraz zdobyciu dodatkowych środków udało się go przedłużyć oficjalnie do czerwca 2024 r, jednak większość Spynek skończy działalność w lutym i marcu 2024 r. W ramach zapewnienia trwałości podejmowane są i będą takie działania, jak np. adaptacja grupy dzieci wraz z opiekunką w funkcjonujących w okolicy żłobkach i przedszkolach, czy przekształcenie Spynki w Klub dziecięcy współfinansowany z programu „MALUCH+”.

2. Program Letter One (roboczo „Disability Inclusion”)

Program jest realizowany od 1.04.2023 r. z funduszy przekazanych przez Plan International.

Celem programu jest:

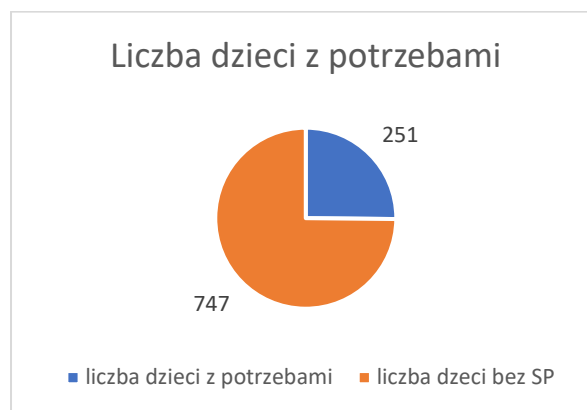
- wsparcie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami z rodzin uchodźczych, które przebywają w Polsce i są podopiecznymi Fundacji w punktach opieki dla dzieci Spynka
- zapewnienie dzieciom z potrzebami dostępu do bezpiecznej, wysokiej jakości edukacji, dopasowanej do ich potrzeb
- dostęp do wsparcia psychologicznego dla ich rodziców i opiekunów.

Realizacja projektu do grudnia 2023 r.

Badanie przesiewowe zostało przeprowadzone w 2 głównych turach – wiosennej (do czerwca) i jesiennej (do listopada), ale każde nowe dziecko przyjmowane do Spynki takie badanie powinno przejść.

Badanie było prowadzone przy użyciu kwestionariusza WG uzupełnionego o dane socjodemograficzne, tj. wiek, płeć i narodowość. Ankieta objęła 998 dzieci poniżej 7 lat, 49% ankietowanych stanowiły dziewczynki, 51% chłopcy. Prawie 90% ankietowanych dzieci jest narodowości ukraińskiej.

Na podstawie otrzymanych zanonimizowanych wyników, wśród ankietowanych dzieci około 25% dzieci (251) potrzebuje dodatkowego wsparcia.

Z badania wynika, że zdecydowana większość dzieci, które potrzebują dodatkowego wsparcia przejawia problemy logopedyczne, emocjonalne i behawioralne/psychologiczne i te potrzeby staramy się w ramach projektu zaadresować. Kilkaścioro dzieci miało/ma problemy z poruszaniem się lub ze słuchem (nosi aparat słuchowy). Ponieważ okazało się, że potrzeby dzieci są ogromne, i bardzo trudno jest wybrać spośród nich te 30, które dostaną indywidualne wsparcie, a założeniem projektu jest wyrównywanie szans, zdecydowaliśmy się w miarę możliwości pomóc jak największej liczbie dzieci.

Od początku projektu zatrudniamy specjalistów, którzy pomagają dzieciom w ich trudnościach. Są to przede wszystkim psycholog, logopeda, terapeuta SI a także pedagog specjalny i asystenci, tzw. cienie pracujący indywidualnie z dzieckiem lub dziećmi w zależności od potrzeb. Do grudnia zatrudniliśmy 26 specjalistów. Do tego dzieci korzystają z zajęć muzykoterapii, dogoterapii, arteterapii. Dzięki zajęciom ze specjalistami dzieci dokonują ogromnych postępów w swoim rozwoju, co jest dokumentowane w raportach.

Wybranych zostało 13 Spynek, które miały zostać wyposażone i dostosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Były to Spynki w: Warszawie (2), Łodzi (2), Łowiczu (1), Krośnie (1), Rzeszowie (1), Lublinie (1), Świdniku (1), Katowicach (1), Bytomiu (1), Wrocławiu (1) i Poznaniu (1). W trakcie realizacji projektu okazało się, że najważniejsze potrzeby to przede wszystkim opieka i pomoc specjalistów, dlatego też zrezygnowano z dużych adaptacji i zakupu dużych pomocy, gdyż nie zostałyby one wykorzystane.

W ramach projektu prowadzone są również szkolenia dla edukatorek, specjalistów i warsztaty dla rodziców. Szkolenia dotyczą m.in. ochrony dzieci (child protection, PSEA), pozytywnego rodzicielstwa, pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami, wychowywania dzieci ze specjalnymi potrzebami, przygotowywania dzieci do integracji z polskim systemem edukacji.

3. Współpraca z naukowcami z Uniwersytetu Warszawskiego (UW) i Uniwersytetu w Utrechcie (UU)

- Przeprowadzono w Spynkach badanie *Childrearing beliefs of mothers/primary caregivers of children attending SPYNKA settings*, którego celem było poznanie przekonań matek na temat wychowania dzieci, postrzegania ich sytuacji życiowej, planów na przyszłość oraz tego, czy uważają one, że Spynki są korzystne dla rozwoju ich dzieci. Zebraliśmy odpowiedzi od ponad 800 respondentów.
- Zrealizowano badania *Physical conditions of the pilot ECEC settings established under the SPYNKA project*, którego celem było ustalenie w jaki sposób opracowane założenia do tworzenia przestrzeni pilotażowych placówek są wdrażane w praktyce i jak ocenili je pracujący tam edukatorzy/edukatorki. Wnioski z badań posłużyły m.in. do aktualizacji wytycznych organizacji przestrzeni w placówkach, stworzenia manuala dla edukatorek oraz utworzenia nowego zespołu w Fundacji zajmującego się działaniami na rzecz jakości przestrzeni Spynek.

Wyniki powyższych badań zostały przedstawione na konferencji EECERA w Portugalii (30.08-2.09.2023) <https://2023.eeceraconference.org/>

- Zebraliśmy informację zwrotną od rodziców dzieci uczęszczających do Spynek. Zebraliśmy i przeanalizowaliśmy ponad 601 odpowiedzi. Powstał raport techniczny.

4. Kontynuacja Programu „Dzieci mają wychodne” – upowszechnianie zmiany postawy rodziców i nauczycieli wobec zdrowia i edukacji dzieci.

2023 to kolejny rok realizowania z własnych środków zadań programu „Dzieci mają wychodne”. W związku z tym, że program oparty jest na ścisłej współpracy z placówkami (przedszkolami i szkołami podstawowymi) zakończenie „sezonu” przypada w czerwcu, a rozpoczęcie nowego – we wrześniu.

W czerwcu 2023 na zakończenie współpracy wszystkim placówkom i indywidualnie nauczycielkom rozesłaliśmy podziękowanie za wspólne realizowanie programu, dzieci otrzymały opaskę odblaskową.

Przykład można zobaczyć w relacji przedszkola w Koźuchowie – [LINK](#). Raporty z wyjść posłużyły ulepszeniom kolejnej edycji programu.

We wrześniu rozpoczęliśmy trzecią edycję, do której zapisało się 31 placówek edukacyjnych. Nasze najważniejsze działania:

- Stworzenie nowej odsłony programu pod adresem <https://www.frd.org.pl/dzieci-maja-wychodne-2/>
- Przesyłanie co miesiąc nauczyciel(k)om newslettera zawierający inspiracje aktywności do wykorzystania podczas „wychodnego”
- Zaktualizowanie ebooka „Zanim wyjdziemy – poradnik dla nauczycieli”, który uczestniczki i uczestnicy programu dostają po przystąpieniu do programu
- Stałe prowadzenie na Facebooku grupy Dzieci mają wychodne (1600 członków/członkiń) (<https://www.facebook.com/groups/dziecimajawychodne/>), zrzeszającej nie tylko uczestniczki i uczestników programu, ale również sympatyków i rodziców, szukających inspiracji do wyjść na zewnątrz

5. Kontynuacja Programu „Jakość od początku” (JOP)

FRD wygrała konkurs Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na stworzenie podręcznika dotyczącego standardów jakości opieki w placówkach dla dzieci do lat 3. Podręcznik powstanie do końca marca 2024 r.

CEL 2. PODNOSIMY KOMPETENCJE EDUKACYJNE RODZICÓW I OSÓB PRACUJĄCYCH BEZPOŚREDNIO Z DZIEĆMI (0-9) OTWARTYCH NA ZMIANY I NOWATORSKIE METODY EDUKACYJNE

1. Działania na rzecz bezpieczeństwa dzieci i zapobiegania przemocy (PSEA i safeguarding)

- Skutecznie wdrożyliśmy polityki i procedury związane z ochroną przed wyzyskiwaniem i wykorzystywaniem seksualnym oraz zapobieganiem przemocy
- Jako jedna z dwóch organizacji w Polsce otrzymaliśmy pozytywny wynik ewaluacji ww. obszaru od UNICEF-u, co oznacza, że nasze działania są spójne z międzynarodowymi standardami ONZ
- Zostaliśmy organizacją współprzewodniczącą PSEA Network Polska <https://data.unhcr.org/en/working-group/313?sv=54&geo=10781>
- Stworzyliśmy kurs online w dwóch wersjach językowych „Bezpieczeństwo dzieci – PSEA i Safeguarding” (PL i UA), który ukończyły 393 osoby

CEL 3. BUDUJEMY SIĘ FUNDACJI JAKO ORGANIZACJI

1. Partnerstwo z międzynarodowymi organizacjami charytatywnymi

Kontynuowaliśmy współpracę z Unicef, Plan International, Choose Love, ISSA, IRC International Rescue Committee, Karl Kahane Foundation, World Childhood.

2. Ważne wydarzenia, udział w konferencjach

- Wydarzenia:

FRD otrzymała Nagrodę im. J. Korczaka

Wizyta szwedzkiej królowej Sofii....

...i ambasadorowej Ukrainy w Spynce

- Konferencje

V

W maju 2023 w Waszyngtonie podczas seminarium "Implementing Integrated and Inclusive NurturingCare in Low and Middle-Income Countries" Monika Rościszewska-Woźniak opowiadała o Programie SPYNKA. W panelu uczestniczyli również reprezentanci organizacji pozarządowych z Kambodży i Rawandy. Celem spotkania było omówienie wyzwań i możliwości związanych z pracą nad integracyjnym programem wsparcia i opieki.

VIII

Pod koniec sierpnia, podczas konferencji ECERA w Lizbonie, reprezentacja FRD w składzie: Magdalena Krakowiak, Olga Wysłowska i Monika Rościszewska-Woźniak zaprezentowały wyniki badań przeprowadzanych w Spynkach.

IX

Monika Rościszewska-Woźniak występowała 28.09. w panelu dot. globalnej ustawy Child Thrive Act i dyskusji o wczesnym rozwoju dzieci w warunkach humanitarnych (Global Child Thrive Act and ECD in Humanitarian Settings Roundtable), zorganizowanych przez InterAction. W wydarzeniu wzięło udział ok. 80 osób, pracujących w obszarze pomocy humanitarnej, ochrony dzieci i wczesnego rozwoju, reprezentujących podmioty lokalne i osoby kontaktowe rządu USA. Celem była wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk, które wspierają wczesny rozwój dzieci w sytuacjach kryzysowych.

3. Budowanie struktury organizacji biura Fundacji

- **Zmiany w Zarządzie Fundacji**

Z wieloletniego (i pełnego sukcesów) pełnienia funkcji prezesa Zarządu Fundacji zrezygnowała Teresa Ogrodzińska (♥), do składu nowego Zarządu dokooptowani zostali Ewa Rościszewska i Jonathan Mills. Tym samym powstał Zarząd w składzie: Monika Rościszewska-Woźniak – prezeska, Dominik Kmita – wiceprezes, Ewa Rościszewska – członkini, Jonathan Mills – członek.

- **Budowanie Zespołu**

W 2023 roku bardzo rozbudował się zespół Fundacji. W kulminacyjnym momencie zatrudnienie w Fundacji znalazło ponad 300 osób, w tym 24 na umowę o pracę. Program SPYNKA obejmował 9 województw, w których powstały biura regionalne, z koordynatorami regionalnymi i pedagogicznymi.

- **Wewnętrzny biuletyn**

W maju 2023 rozpoczęliśmy dystrybucję newslettera-biuletynu, w formie dwutygodnika rozsyłanego do wszystkich pracowników FRD, zespołów regionalnych, w tym edukatorek oraz sponsorów i przyjaciół Fundacji. Biuletyn był tłumaczony na j. ukraiński i angielski. W 2023 r. powstało 13 biuletynów.

4. Działania promocyjne

Rozbudowaliśmy media społecznościowe, poświęcone zarówno **Fundacji (FRD)**, jak wybranym programom – **Dzieci Mają Wychodne (DMW)** oraz **SPYNKA**:

- FRD

Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego

9,2 tys. obserwujący · 583 obserwowanych

Przełącz dane

Obserwujesz

Wyślij wiadomość

→ **FACEBOOK FRD** <https://www.facebook.com/FundacjaRozwojuDzieci/>

W 2023 r. na Facebooku FRD opublikowaliśmy 173 posty. Zanotowaliśmy wzrost zasięgów we wszystkich kategoriach (zasięg, liczba interakcji z zawartością, liczba obserwatorów).

- **INSTAGRAM** FRD <https://www.instagram.com/fundacjarozwojudzieci/> – 23 posty
- **X** (dawniej Twitter) <https://twitter.com/FRDKomenskiego> – 23 posty
- **LINKEDIN** <https://www.linkedin.com/company/fundacja-rozwoju-dzieci/> – 31 postów

- **DMW**

- **GRUPA DMW NA FACEBOOKU** <https://www.facebook.com/groups/dziecimajawychodne/>
- **INSTAGRAM** DMW <https://www.instagram.com/dziecimajawychodne/> – 10 postów

- **SPYNKA**

- **FACEBOOK** Spynka <https://www.facebook.com/spynka/> – 145 postów
- **INSTAGRAM** Spynka https://www.instagram.com/spynka_pl/ – 105 postów

5. Pomoc i inspiracja ze strony wolontariuszy

- Jonathan Mills (USA) – członek zarządu odpowiedzialny za strategię fundraisingu zagranicznego Fundacji. Zaangażowany w pełnym wymiarze godzin od kwietnia 2022. Jest głównym motorem nowych dotacji.
- Kenan Ulku-Steiner (USA) – asystent w promocji i pisaniu projektów dla zagranicznych sponsorów. Zaangażowany w pełnym wymiarze godzin do czerwca 2023.
- Jack Povilaitis – asystent w promocji i pisaniu projektów dla zagranicznych sponsorów. Zaangażowany w pełnym wymiarze godzin od lipca 2023.
- Yaroslava Tsurkan – dwumiesięczne wsparcie w tworzeniu i tłumaczeniu na ukraiński materiałów merytorycznych
- Dr Olga Wysłowska – wolontarystyczna współpraca z zespołem FRD w zakresie badań i ewaluacji jakości programu SPYNKA oraz jakości przestrzeni Spynek, prezentowania wyników działań badawczych i ewaluacyjnych na konferencjach, seminariach oraz w publikacjach sprawozdawczych, popularyzatorskich i naukowych.
- Olga Brzezińska i Marcin Kowalczyk – wspierają zarząd w procesie zmian organizacyjnych Fundacji.

♥DZIĘKUJEMY♥

II. POZOSTAŁE DZIAŁANIA

1. Upowszechnianie Grup Zabawowych – projekt z programu Rita

Zatwierdzony w konkursie grantowym RITA – partnerstwo do potęgi wniosek, który zatytułowaliśmy: Grupy Zabawowe Plus w Tadżykistanie zrealizowaliśmy w 2023 r. Projekt rozpoczęliśmy od adaptowania do warunków tadżyckich polskiej wersji materiałów edukacyjnych wypracowanych na potrzeby programu Grupy Zabawowe Plus. Przeprowadziliśmy dwa szkolenia. Przeszkoliliśmy w sumie 21 animatorek i animatorów. Podczas szkolenia poszerzyliśmy kompetencje Animatorok w zakresie wspierania matek w myśleniu o podjęciu pracy. Po szkoleniu Animatorok i animator przeprowadzili cykl spotkań z matkami wykorzystując nowe kompetencje i scenariusze. W ramach projektu podczas pobytu w Tadżykistanie wybraliśmy, kupiliśmy a dzięki temu doposażyliśmy istniejące Grupy Zabawowe w pomoce edukacyjne niezbędne do realizacji spotkań.

2. Działania w związku z kwalifikacją rynkową „Animowanie Grup Zabawowych”

Wniosek o włączenie **Animowania Grup Zabawowych** do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji rynkowej złożyliśmy w 2019 roku. W 2020 r. trwał spór kompetencyjny między Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) a Ministerstwem Edukacji Narodowej (MEN), dotyczący tego, które ministerstwo ma właściwości do rozpatrzenia naszego wniosku o włączenie do ZSK kwalifikacji rynkowej wraz z wnioskiem o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji. W połowie 2021 r., zgodnie z ustawą o ZSK spór rozstrzygnął Prezes Rady Ministrów. Rozpatrzenie naszego wniosku powierzono MEN. Do końca 2023 roku nasz wniosek był w dalszym ciągu rozpatrywany.